

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Arne Ekstrand

Förvaltningschef: Katarina Freme

Datum: 2023-09-11

Verksamhetsberättelse delårsbokslut 2023 (långversion)

Innehållsförteckning

1	Viktiga händelser under 2023	4
2	Ekonomisk sammanfattning	5
3	Åtgärder för budget i balans	6
4	Mål och måluppfyllelse	7
5	Verksamhetsuppföljning	14
6	Internkontroll	21
7	Personaluppföljning	22
8	Redogörelse för övrigt miljöarbete	23
9	Framåtblick.....	24
10	Målbilaga.....	26

I Viktiga händelser under 2023

- Sommarklubb genomförs för åttonde året, under tre veckor i juli.
- Lovaktiviteter utvecklas och genomförs på Multiarenan tillsammans med idrott- och friluftsföreningar.
- Unga samhällsutvecklare sommarjobbar för andra året. Detta år har de bland annat bidragit med perspektiv på trygga idrottsmiljöer och nya former för ungas delaktighet.
- Omorganisation av kommunal idrottsplatsdrift, skötselavtal, spår och leder, badplatser och inomhushallar.
- Nytt driftsavtal för simhall har upphandlats.
- Bokbilen, som Österåker har tillsammans med Sollentuna och Norrtälje, har satts i drift och besöker förskolor och träffpunkter med flera platser.
- Finskt förvaltningsområde har haft ett framgångsrikt sommarläger för finstalande ungdom och fick besök av SVT och Uttiset.
- Nio unga författare mellan 13 och 19 år vann pris i novelltävlingen för barn och unga i bibliotekets regi. Många fina bidrag inkom och vinnare i olika kategorier korades.
- En ny skulptur av konstnären Erik Wennerstrand, "Vägen till en morgondag", invigdes vid Slussvaktarbostadens trädgård i Åkersbro.
- Intresset för "Sommarboken" på biblioteket mer än fördubblades jämfört med föregående år till cirka 150 deltagare som skulle läsa och recensera minst två böcker.

2 Ekonomisk sammanfattning

2.1 Delårsbokslut

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Helår 2023				Jan-aug 2023		
	Budget	Prognos	Budget- avvikelse	Utfall fg år	Period- budget	Utfall perioden	Budget- avvikelse
Verksamhetens intäkter							
Avgifter	9 350	9 350	0	8 616	6 233	5 851	-382
Övriga intäkter	9 224	4 224	-5 000	2 216	12 258	5 950	-6 307
Generella statsbidrag och utjämning							
Summa intäkter	18 574	13 574	-5 000	10 833	18 491	11 801	-6 690
- varav interna intäkter				391		4 525	
Verksamhetens kostnader							
Personalkostnader	-42 424	-42 424	0	-17 650	-28 340	-28 678	-338
Lokalkostnader	-50 957	-59 457	-8 500	-34 321	-33 971	-39 810	-5 838
Kapitalkostnader	-354	-354	0	-62	-168	-237	-69
Köp av verksamhet	-32 903	-20 903	12 000	-50 511	-27 847	-13 830	14 017
Övriga kostnader	-15 765	-15 765	0	-16 404	-10 843	-12 917	-2 074
Summa kostnader	-142 404	-138 904	3 500	-118 948	-101 169	-95 472	5 697
- varav interna kostnader				-20 167		-13 882	
Verksamhetens nettokostnad	-123 830	-125 330	-1 500	-108 116	-82 678	-83 671	-993

3 Åtgärder för budget i balans

Nämnden emotser en lägre lokalhyra för Multiarenan då projektet blev mindre kostsamt än budget. Därtill kommer dock Armadas investering i solpaneler och vilken summa som kommer att bokföras som lägre kostnad för lokalhyra är ännu inte klart, men kan leda till en budget i balans.

Budgetramen för Multiarenans kostnader uppgår till totalt 33 060 tkr (varav 16 360 tkr anslogs redan i budget 2022). Nämndens andel av lokalhyran för Multiarenan uppgår till 24 690 tkr år 2023. I prognosen ingår en aviserad hyresreglering.

Arbete med ekonomisk styrning av musikskolan pågår. Prognosen för helåret 2023 är beräknad på bokfört resultat per den 31/8 och prognos om något bättre utfall under höstterminen, det finns alltså ett antagande om något bättre resultat från och med oktober månad när antagningen till höstterminen är klar, vilket inte är förrän i mitten av september. Före pandemin hade musikskola i egen regi mer än 40 % av eleverna, nu 36 %, och elever som går i musikskola är också totalt sett något färre för samtliga aktörer, alltså är det en lägre andel av befolkningen i aktuell ålder som har valt att gå i musikskola under vårterminen 2023.

4 Mål och måluppfyllelse

4.1 Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.

Tydlig information och god kommunikation bygger upplevelsen av professionell service och bemötande. Kultur- och fritidsnämnden verkar för ett systematiskt arbete med information och kommunikation i mailutskick, digitala informationsmöten och i dialogmöten. Mål för arbetet är ökad tydlighet och transparens gentemot invånare och ökad effektivitet på förvaltningen. Exempel på information som lyfts i kommunikationen är hyresregler, bidragsregler, abonnemangsfördelning, digitalisering och processutveckling. Österåkers multiarena bemannas av hallvärdar med ett tydligt uppdrag kopplat till service och bemötande.

Inom ansvar för kultur och bibliotek erbjuder nämnden ett professionellt utbud av kultur, konst och bibliotekstjänster. God service och ett professionellt bemötande genomsyrar allt arbete som medarbetarna erbjuder, både på plats, via uppsökande verksamhet och digitalt. Kulturhandläggare, inklusive finskt förvaltningsområde, producerar nyhetsbrev som invånarna kan prenumerera på, samt skickar information till lärare och rektorer med information om vad nämnden kan erbjuda skolorna. Hemsidor, sociala medier och konstappen breddar tillgången till professionell service för kommunens invånare.

De samlade musikskolorna erbjuder musikaktivitet för barn och unga i hela Österåkers kommun. Verksamheterna strävar efter god service, snabb och tydlig kommunikation med vårdnadshavare och elever, samt framträdanden och konsertverksamhet som vänder sig till invånarna i Österåkers kommun.

4.1.1 Kommunens invånare och besökare ska i de kommunala idrottsanläggningarna uppleva att de får ett trevligt bemötande samt att anläggningarna är säkra, hela och rena.

		Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Mål 2023
—	—	Kvalitativ undersökning i idrottsanläggningar				80 %	

Ny resultatindikator 2023.

4.1.2 Kultur och fritidsnämnden ska verka för ett varierat och allsidigt kulturutbud med hög kvalitet.

		Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Mål 2023
—	■	Antal offentliga kulturarrangemang för barn och vuxna som anordnats i kommunen med stöd av KFN	13	79		90	90

Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet, varför nämnden siktar mot att arrangera många kulturarrangemang. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade kulturen.

Deltagande och delaktighet i både idrott- och kultursammanhang stärker hälsan och erbjuder sociala sammanhang och bidrar till att människor behåller sina förmågor längre och är en väg till ett fortsatt rikt liv.

4.1.3 Kultur och fritidsnämnden ska verka för att folkbiblioteket erbjuder hög tillgänglighet avseende öppettider och tillgång till medier, aktiviteter och program.

		Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Mål 2023
—	■	Antal öppettid dagar per år totalt på folkbiblioteken	447	475		475	475
—	■	Antal program och aktiviteter på folkbiblioteken	162	304		325	325
—	■	Antal öppettimmar på huvudbiblioteket per vecka	50	62		62	62
—	■	Biblioteket, antal bemannade öppettimmar kväll och helg	10	13		13	13

Biblioteken ska erbjuda en kvalificerad service och ha en öppen dialog med invånarna. Det ska erbjudas öppettider som gör det möjligt för kommunens medborgare att kunna komma till biblioteken även på kvällstid och helger.

4.2 Österåker ska ha en ekonomi i balans

4.2.1 Nämnden ska inte redovisa någon negativ budgetavvikelse vid bokslut

	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Mål 2023
—	Ej negativ avvikelse gentemot budget	0 %	0 %		1 %	0 %

Kultur- och fritidsnämndens totala nettobudget för år 2023 uppgår till 123.830 tkr och nuvarande prognostiserat underskott på 1.500 tkr motsvarar cirka 1%.

4.3 Österåker ska vara bästa skolkommun i länet

Ungdomsenkäten LUPP, som produceras av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, genomfördes senast 2022. Resultatet används bland annat i skolans uppföljning av sina mål.

I den öppna ungdomsverksamheten har ett arbete inletts med att synliggöra och medvetandegöra det icke-formella och informella lärande som pågår kontinuerligt i verksamheten. Detta lärande kan fungera som ett komplement till traditionella utbildningsformer och ge erfarenhet på områden som projektmetodik, evenemang, kreativt skapande, musikproduktion med mera.

Den samlade musikaktiviteten har ett heltäckande, kvalitativt aktivitetserbjudande för barn och unga i hela Österåkers kommun. Varje enskild musikaktör har sina specialområden och kompletterar varandra. Det är inte ovanligt att en elev kan delta i flera av musikskoleaktörernas aktiviteter.

Biblioteksverksamheten erbjuder boksamtal och klassbesök till alla skolor i kommunen. Läsförmedlande aktiviteter kompletterar skolans arbete med att utveckla läsförmåga men framförallt att locka till läsning på ett lustfyllt sätt. Konst och teater erbjuds till barn och unga i skolorna, föreställningar och filmfestival med diskussioner och workshops där aktuella ämnen lyfts och gestaltas med hjälp av kulturen.

4.4 Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning

Biblioteken erbjuder olika tekniska hjälpmedel och anpassade medier för att öka möjligheten att ta del av information och litteratur. Förmedling av medier genom MTM (Myndigheten för tillgängliga medier), där biblioteken fungerar som ombud. Den uppsökande verksamheten "Boken kommer" innebär att biblioteket kommer ut till de som inte har möjlighet att ta sig till biblioteket, det är en viktig del i arbetet att öka tillgängligheten till bibliotekets tjänster. En riktad insats mot målgruppen med funktionsvariationer har påbörjats av

biblioteken i Österåker, som tillsammans med Sollentuna, Sigtuna och Norrtälje ska förbättra den digitala servicen, lokaler och aktiviteter för nämnda grupp. Biblioteket har arbetat tillsammans med organisationen Begripsam, som synar webbsidor och hjälper till att utveckla dem att bli tydligare. Bibliotekets webb är under arbete för att bli mer begripsam för funkisgrupperna.

Projektet Fritid funktion avslutades i juni 2023 efter två år. En slutrapport presenterades i nämnden och sammanfattade den analys som gjorts av målgruppen personer med funktionsvariation samt de aktiviteter som genomförts under projektet för att bättre lära känna målgruppen och de aktörer och nätverk som finns runt den. En resurs har rekryterats för att fortsatt fokusera på och prioritera målgruppen och utvecklingen av meningsfull fritid för fler.

Under våren och hösten 2023 erbjuder Österåkers musikskola musikaktivitet för unga vuxna på LSS-boende. Aktiviteten är en fristående aktivitet där några brukar den som övning inför deltagande i Funkisfestivalen.

4.4.1 Den upplevda tillgängligheten till kommunens kultur och fritidsutbud ska öka.

	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Mål 2023
—	Antal riktade aktiviteter och insatser för äldre och personer med funktionsnedsättning	11	31		10	10

Projekt Fritid Funktion har genomfört tre aktiviteter med flera träffar under första halvåret 2023.

På biblioteket har två aktiviteter med 20 tillfällen hittills genomförts för personer som är äldre och med funktionsnedsättningar. Dessutom har biblioteket genom Kulturrådets bidrag för Stärkta bibliotek anlitat en konsult som har gjort åtta kortfilmer som riktar sig mot människor för en slags digital vägledning för personer med NPF (Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar).

Musikskolan i egen regi har genomfört två aktiviteter med flera tillfällen för personer på LSS-boende.

4.5 Österåker ska ha en trygg miljö

Kultur- och fritidsnämnden representeras av förvaltningen i kommunens övergripande trygghetsarbete både i den sociala och i den situationella preventionsgruppen. Implementering av Embrace, det rapporteringssystem som tagits fram för att öka den situationella tryggheten, pågår med utbildning för utsedda rapportörer. Här inkluderas till exempel pågående trygghetsarbete runt Österåkers Sportcentrum och friidrottsarena.

Trygga idrottsmiljöer är prioriterat inom idrottsrörelsen. Kommunens bidrag och stöd till idrottsrörelsen ska premiera trygga, sunda verksamheter. Pågående

individuella föreningsmöten har stort fokus på idrottsföreningarnas och friluftsföreningarnas värdegrund, utbildningsrutiner och implementeringsprocesser.

På fritidsgårdarna inom den öppna fritidsverksamheten har ett systematiskt arbete med trygghetsfrågor genomförts och det finns ett samarbete mellan Trygg i Österåker, polis, vårdnadshavare och socialtjänst. Väck- och fickkontroller genomförs vid behov. Det främsta verktyget för en trygg ungdomsmiljö är relationskapandet.

Biblioteken och övriga kulturlokaler ska upplevas som trygga platser, alla invånare ska känna sig välkomna. Biblioteket i centrum har utökat antalet studieplatser, vilket har bidragit till en lugnare miljö. Genom samverkan med andra kommunala verksamheter, det civila samhället, näringslivet, föreningar och myndigheter skapar bibliotek och kultur en öppen och mångfacetterad samlingsplats där många parter samarbetar för att gagna invånarnas trygghet och gemenskap. Ett närmre samarbete med kommunpolis har inletts och biblioteket finns representerat i Åkersbergas centrums trygghetsarbete.

4.5.1 Andelen unga som alltid känner sig trygga inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde ska öka.

	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Mål 2023
—	NKI på biblioteket	90	90		80	80
—	Trygghetsundersökning i den öppna ungdomsverksamheten	98 %	95 %		99 %	99 %

4.6 Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka

Kulturverksamheten och biblioteken i Österåker verkar för en hållbar framtid genom att erbjuda invånarna i Österåker kvalificerad service, dialog med invånarna, ett brett utbud av medier och kulturella upplevelser. Biblioteken och kulturutbudet tillgängliggör kunskap och bildning genom läsning, digitalt deltagande, aktiviteter och möten med andra människor. Upplevelser som kan omsättas till livslång kunskap, bildning och delbara erfarenheter.

Det långsiktiga utvecklingsarbetet tillsammans med idrott- och friluftsföreningar verksamma i kommunen, fokuserar under året på individuella föreningsmöten där föreningarnas nuläge, utmaningar och framtid diskuteras. Under årets första sex månader har möten genomförts med ett tjugotal föreningar.

Kommunens öppna fritidsverksamhet och ideella föreningar möter barn och ungdomar genom sin organiserade verksamhet. Gemensamt står de för

långsiktiga skydds- och friskfaktorer när de erbjuder unga en meningsfull fritid.

Nämndens arbete med friluftsmiljöer syftar till att tillgängliggöra dessa miljöer på ett hållbart sätt som ger besökare valmöjligheter för rekreation i friluftsmiljö. Genomförandet av skötselinsatser enligt den fornvårdsplan som beslutades av Kultur- och fritidsnämnden år 2018 fortgår och fornlämningsområden röjs och skyltas.

Kultur- och fritidsnämndens verksamhet inom kulturmiljöområdet innebär samverkan med kommunens fem aktiva hembygdsföreningar. Som exempel samarbetar nämnden med Österåkers hembygds- och fornminnesförening vid offentliga traditioner på Ekbacken, firande av valborg, nationaldag och midsommar.

4.6.1 Utveckla möjligheterna för medborgardialog med föreningar inom nämndens verksamhetsområde

		Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Mål 2023
—	■	Kvalitativ undersökning				75 %	

Kvalitativ undersökning = Individuella föreningsmöten. Prognosen representerar andel av aktuella föreningar som genomfört mötet.

I och med ny riktning för föreningsutvecklingsarbetet Samsyn Österåker, individuella föreningsmöten, är ny resultatindikator framtagen.

Föreningsmöten genomförs med idrott- och friluftsföreningar verksamma i Österåkers kommun.

4.6.2 Förbättra möjligheterna att arbeta långsiktigt och strategiskt med kulturmiljöfrågorna i Österåkers kommun.

		Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Mål 2023
—	■	Antal åtgärder som genomförts	4	3		3	3

Kommunantikvarierna arbetar med att kartlägga de behov som finns för kulturbyggnaderna som kommunen äger, samt en plan för restaurering av Biskopstunas tak.

4.6.3 Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för några av kommunens friluftsområden, bland annat de kommunala friluftsbaden, motionsspåren, mountainbikespår, vandringsleder samt ridstigar. Naturen är en stödande och hälsofrämjande miljö och viktig ur ett folkhälsoperspektiv för barn och unga, såväl som för äldre.

		Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Mål 2023
—	■	Åtgärder för bättre miljö och ökad tillgänglighet till naturen och minskad nedskräpning	4	6			4

Fornlämningskötsel, årlig inplantering av ädelfisk, skyltning för öka tillgängligheten och minska nedskräpning i naturen är åtgärder som bekostas av kultur- och fritidsnämnden.

4.7 Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar

Kultur- och fritidsnämnden bidrar till det i kommunen verksamma föreningslivet, inom kultur- likväl som idrottsverksamhet. Invånarna erbjuds ett stort utbud med möjligheter till rekreation, sociala sammankomster och en hälsosam fritid.

Att optimera nyttjandet av kommunens idrottsanläggningar för långsiktig hållbarhet är ett prioriterat arbete. Efter att Österåkers multiarena slog upp dörrarna hösten 2022, pågår intrimning av anläggningen. Tillskottet innebär stora förändringar i tidsfördelning och söktryck i kommunens anläggningsbestånd som helhet.

Kommunens fritidsgårdar och fältgrupp möter barn och ungdomar genom sin öppna och aktivitetsskapande verksamhet. De bidrar med långsiktiga skydds- och friskfaktorer när de erbjuder unga en meningsfull fritid.

Kulturutbudet möjliggör en meningsfull tillvaro för alla målgrupper, genom förmedling av litteratur, teater, digitalt vägledning, aktiviteter, kunskap, bildning, konst, scenkonst, upplevelser och möten.

4.7.1 Kommunen ska erbjuda ett rikt och mångfacetterat kultur- och fritidsliv, samt ha aktiva föreningar

		Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Mål 2023
—	■	Andel barn 7-12 år aktiva i idrottsförening	81	79		81	
—	■	Andel barn 13-16 år aktiva i idrottsförening	46 %	43 %		43 %	

5 Verksamhetsuppföljning

5.1 Verksamhetsuppföljning - delårsbokslut

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	Helår 2023				Jan-aug 2023		
	Budget	Prognos	Budget-avvikelse	Utfall fg år	Period-budget	Utfall perioden	Budget-avvikelse
Kultur- och fritidsnämnden	-760	-760	0	-676	-485	-357	128
Förvaltningsledning	-5 933	-5 933	0	-6 743	-3 952	-4 313	-361
Allmän fritidsverksamhet	-4 974	-4 974	0	-3 802	-2 873	-2 897	-24
Kulturverksamhet	-8 335	-8 335	0	-8 320	-5 920	-5 292	628
Idrott- och friluftsanläggningar	-62 540	-63 040	-500	-48 560	-41 914	-42 827	-913
Öppen ungdomsverksamhet	-13 316	-13 316	0	-13 316	-8 953	-9 066	-114
Bibliotek	-15 941	-15 941	0	-14 907	-10 485	-10 158	326
Musikskola	-12 030	-13 030	-1 000	-11 789	-8 100	-8 761	-661
Finskt förvaltningsområde	0	0	0	-3	2	0	-2
Verksamhetens nettokostnader	-123 830	-125 330	-1 500	-108 116	-82 678	-83 671	-933

Nämnden emotser en lägre lokalhyra för Multiarenan då projektet blev mindre kostsamt än budget. Därtill kommer dock Armadas investering i solpaneler och vilken summa som kommer att bokföras som lägre kostnad för lokalhyra är ännu inte klart, men kan leda till en budget i balans.

Budgetramen för Multiarenans kostnader uppgår till totalt 33 060 tkr (varav 16 360 tkr anslogs redan i budget 2022). Nämndens andel av lokalhyran för Multiarenan uppgår till 24 690 tkr år 2023. I prognosen ingår en aviserad hyresreglering.

Arbete med ekonomisk styrning av musikskolan pågår. Prognosen för helåret 2023 är beräknad på bokfört resultat per den 31/8 och prognos om något bättre utfall under höstterminen, det finns alltså ett antagande om något bättre resultat från och med oktober månad när antagningen till höstterminen är klar, vilket inte är förrän i mitten av september.

5.2 Nämnd

Kultur- och fritidsnämndens har ett övergripande ansvar för kultur (konst, scenkonst, kulturmiljö), idrott- och friluftsvksamhet, finskt förvaltningsområde, öppen ungdomsverksamhet, bibliotek och musikskola. Verksamheten är diversifierad och bedrivs i egen regi såväl som i upphandlad regi. Nämnden ger stöd till kultur-, idrotts- och friluftsföreningar i form av ekonomiska bidrag, kompetensstöd och kommunikation.

Kommunens friluftsmiljöer är en viktig del av kommunens profil. De nyttjas både organiserat av olika föreningar och spontant av kommunens invånare. Många av miljöerna delas med angränsande kommuner och ger upphov till samverkan. Nämnden ansvarar för drift och underhåll av idrottsanläggningar, friluftsanläggningar och kulturmiljö.

Konst, kultur och kulturmiljöer är viktiga komponenter i möjligheternas skärgårdskommun. Evenemang som Nationaldagen och midsommar, scenkonst och konst av hög kvalitet, samlar kommunens invånare för gemensamma upplevelser, i parker och i lokala kulturlokaler.

Folkbiblioteken, liksom hela samhället, genomgår en digital transformation. Förutom kärnuppdraget att arbeta läsfrämjande, har biblioteken i uppgift att vägleda medborgare in i det digitala samhället, och uppgiften blir således att uppnå digital litteracitet.

Musikskolan är en frivillig verksamhet där kommunens barn och ungdomar får lära sig att spela instrument, enskilt och tillsammans i orkester eller band, sjunga i kör eller solosång. Undervisningen är öppen för elever under hela grundskole- och gymnasietiden.

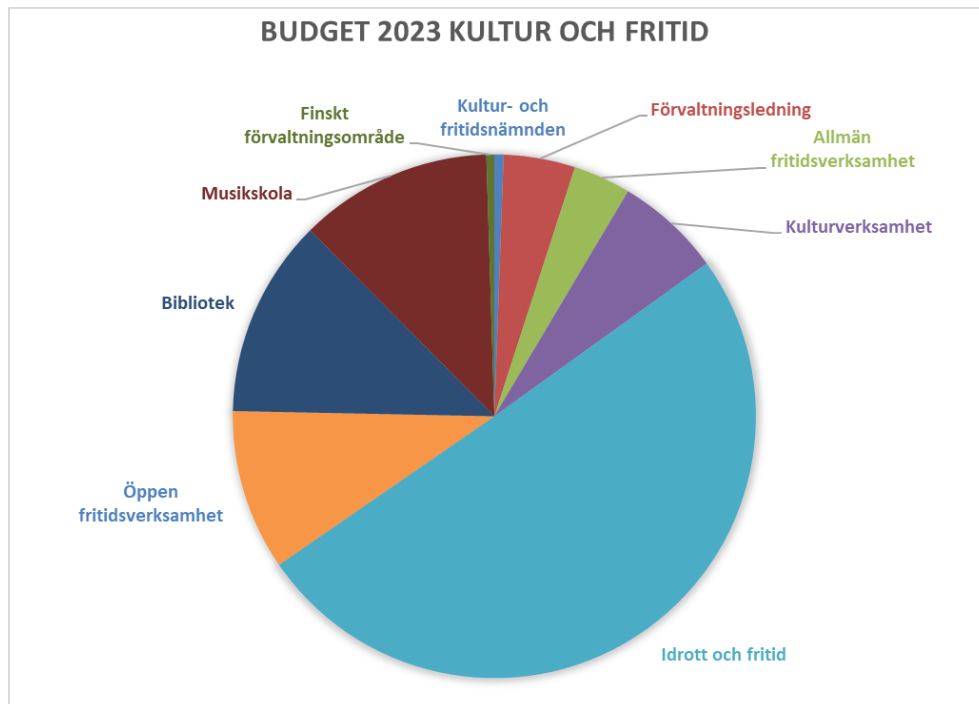
Stor andel av ungdomarna 13-18 år besöker den öppna ungdomsverksamheten på fritidsgårdarna med någon form av regelbundenhet och fältgruppen når dessutom många fler i målgruppen 10-18 år. Stabil och ändamålsenlig resurssättning är en förutsättning för att verksamheten ska lyckas med långsiktigt relationsskapande, kontinuitet och aktiviteter.

Ny lagstiftning under år 2023 utökar det kommunala ansvaret för brottsförebyggande arbete. Inom Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden finns stor potential att verka socialt främjande och förebyggande samt bidra till trygga livsmiljöer.

Österåkers kommun är finskt förvaltningsområde, vilket medför vissa rättigheter för kommunens finstalande befolkning som skriftlig och muntlig kommunikation med kommunen på finska. Kulturenheten lyfter också finsk kultur.

5.3 Förvaltningsledning

Kostnader på Förvaltningsledning omfattar främst centralt fördelade overhead-kostnader för Österåkers kommun. Kultur- och fritidsnämndens kostnader är till största del fördelade per verksamhetsområde där idrott och fritid med stora anläggningskostnader står för cirka hälften av kostnadsmassan.

5.4 Allmän fritidsverksamhet

Sommarklubb har genomförts under tre veckor i juli.

Lovaktiviteter har genomförts på multiarenan under sportlov och sommarlov, tillsammans med idrott- och friluftsföreningar.

Unga samhällsutvecklare (feriearbetande unga) har fått i uppdrag att ge sitt perspektiv på trygga idrottsmiljöer och gett förslag på utbildning till idrottsföreningar som innehåller ungas perspektiv inifrån verksamheterna.

Bidrag till idrott- och fritidsverksamhet har bland annat betalats ut i form av:

- Aktivitetsstöd till idrotts- och friluftsföreningar
- Verksamhetsstöd till Åkersberga motorburna ungdomar
- Verksamhetsstöd till dansundervisning på Ingmarsö

Bidraget Ungas egen organisering har betalats ut för:

- Lovaktiviteter för grupper av unga både under sport- och påsklov
- Ett initiativ av högstadiungdomar att starta upp en gemensam minecraftserver
- Medverkan under Prideveckan
- Filmprojektet Stockholmsnatt

5.5 Kulturverksamhet

En undersökning av Biskopstunas tak och murar har utförts. Rekommendationen är att ett nytt tak ska byggas. Förberedande arbete med borgen pågår. Tingshusets status och behov ska ses över.

Scenkonsten fortsätter att förbättras - kvalitativa föreställningar erbjuds av kommunen och olika föreningar. Berga teater är en självklar arena för Österåkers kulturliv men även uppsökande scenkonst uppskattas, inte minst av Ljusteröborna som i somras bland annat fick besök av Trio Smack- en Clowngrupp som roade publiken. Högtiderna samlar mycket folk på Ekbacken och i år uppskattades sång från Österåkers kammarkör på valborgsmässoafton och Kristina Amparos uppträdande på nationaldagen som varvades med roliga inslag från konferenciererna Mikaela Ramel och Linda Kulle. På midsommar sjöngs och spelades traditionella visor tillsammans med Linda Rapp och musik spelades av Popskolan.

Konst i Slussvaktarens trädgård har invigts.

Finskt förvaltningsområde genomförde ett sommarläger för unga på ett framgångsrikt sätt och det uppmärksammades av SVT i Uutiset.

Kulturbidrag till föreningar har som exempel betalas ut till föreningar som:

- Äldrebidrag till projekt och verksamheter
- Evenemangsbidrag

5.6 Idrott- och friluftsanläggningar

Omorganisation och därmed övertagande av kommunal idrottsplatsdrift, skötselavtal spår, leder, badplatser och inomhushallar. Detta medför processutveckling, nya samarbeten och rutiner.

Maskinpark förstärkt till idrottsplatsdriften.

Multiarenans första verksamhetsår genomfört. Utvärdering och analys av året pågår inför kommande utveckling.

Nytt driftavtal för simhall utformats. Processen slutförs under hösten.

Verksamhetsbeläggning (97%) för vinterfotbollsplan föranleder att kultur och fritidsnämnden ser över eventuellt utökade ytor för framtiden.

5.7 Öppen ungdomsverksamhet

Fritidsgårdarnas och Fältgruppens verksamhet underlättar och ger utrymme till ungas möten, aktiviteter och delaktighet. Verksamheten är frivillig, öppen för alla och har sin grund i ungas intressen, behov och drivkrafter och bygger på ett främjande och inkluderande förhållningssätt där unga blir bekräftade.

5.7.1 Öppen ungdomsverksamhet

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Budget 2023
Öppet-timmar per vecka (ej lov)	131	117	117			
Antal besök	67 160	52 679	73 639			
Unika besökare	1 186	1 350	1 187			
Nöja med öppettider	71 %	70 %	72 %			
Nöja med verksamheten	96 %	94 %	95 %			
Känner sig trygg på fritidsgården	99 %	98 %	95 %			99 %

5.8 Bibliotek

Unga samhällsutvecklare (feriearbetande ungdom) har haft som uppdrag att undersöka hur biblioteket ska kunna locka ungdomar till sin verksamhet och de har sammanställt en rapport som vid tillfälle ska presenteras för medarbetarna.

Novelltävlingen har åter kommit igång och organiseras nu av biblioteket. Barn och unga skickar in sina bidrag och en jury väljer ut tre vinnande bidrag i tre ålderskategorier.

Skrivarkurs har genomförts under sommarlovet, fler anmälda än antal platser som erbjöds. Författarbesök och kreativa workshops är exempel på andra aktiviteter som barn och unga har kunnat delta i under skolloven.

SFI kommer på besök och biblioteket genomför visningar samt erbjuder bokcirkel på lättläst svenska. HBTQI-arbetet fortsätter att utvecklas och en Regnbågshylla finns nu med lästips. Biblioteket strävar alltid efter att förbättra verksamheten med syfte att nå ut till de i bibliotekslagen prioriterade målgrupperna.

Bokbilen är i drift och kör nu ut till förskolor och Träffpunkter för äldre.

5.8.1 Bibliotek

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Budget 2023
Antal besök	96 289	73 942	131 781			
Antal utlån	114 337	93 465	133 268			

5.9 Musikskola

Den samlade Musikskoleverksamheten består av tre aktörer. Två privata och en kommunal. Verksamheten är frivillig och subventioneras av kommunen som garanterar att ett stort antal barn och unga ges möjlighet till musik som fritidsaktivitet.

Under augusti månad 2023 har aktörerna haft ett gemensamt Öppet hus. Flera samarbeten planeras, som ett gemensamt Öppet hus återigen i januari 2024.

Ett ökat samarbete är ett viktigt steg då andelen barn och unga i skolålder som väljer en kulturaktivitet har sjunkit de senaste åren. Vilket även gäller i allra högsta grad för Österåkers kommun. Före pandemin hade musikskola i egen regi mer än 40 % av eleverna, nu 36 %, och elever som går i musikskola är totalt sett färre för samtliga aktörer, alltså är det en lägre andel av befolkningen i aktuell ålder som har valt att gå i musikskola under vårterminen 2023.

De samlade musikverksamheterna har under året samarbetat med kommunens grundskolor i olika musikprojekt, allsånger, deltagit på skolornas öppna hus och avslutningar. De olika musikskoleaktörerna har även hållit i egna framträdanden och konserter. Det produceras cirka 50-60 konserter och framträdanden under 2023 av de samlade musikskoleaktörerna.

5.9.1 Prestation/volym

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Budget 2023
Antal kurser, inskrivna september	2 081	2 212	2 048			
Andel kurser i kommunal regi	40%	36%	36%			
Andel kurser i fristående regi	60%	64%	64%			
Antal elever, inskrivna september	1 390	1 446	1 388		1 301	1 393
Antal barn i kommunen, 7-19 år	8 308	8 476	8 647			8 704
Elever i musik- eller kulturskola, 6-19 år, andel (%)	18	18				
Andel barn i kommunen 7-19 år i musikskola	16 %	17 %	16 %		16	16 %

5.9.2 Kommunal verksamhet i kommunen, antal kurser

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Budget 2023
Ämneskurser 1-4 elever	630	618	568			
Grupp 5-12 elever	176	164	156			
Ensemble 13<	21	21	18			
Total kommunal regi	827	803	742			

5.9.3 Fristående verksamhet i kommunen, antal kurser

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Budget 2023
Ämneskurser 1-4 elever	599	653	596			
Grupp 5-12 elever	412	513	496			
Ensemble 13<	243	243	214			
Total fristående regi	1 254	1 409	1 306			

5.9.4 Totalt för alla utförare, antal kurser

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Budget 2023
Ämneskurs 1-4 elever	1 229	1 271	1 164			
Grupp 5-12 elever	588	677	652			
Ensemble 13<	264	264	232			
Totalt	2 081	2 212	2 048		1 894	2 090

6 Internkontroll

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod (internkontroll)	Uppföljningsansvarig (funktion)
Central 1: Förvaltningen har rutiner som säkerställer att internkontrollplaner upprättas på verksamhetsområdesnivå, avdelningsnivå och/eller enhetsnivå, i enlighet med kommunens policy och riktlinjer för intern kontroll	En gång per år	Avstämning på ledningsgruppsnivå. Dokumenteras.	Förvaltningschef
Central 2: Medarbetare på förvaltningen har god kännedom om gällande rutinerna för distansarbete i Österåkers kommun och förvaltningen följer upp att dessa rutiner efterlevs	En gång per år	Genomgång på enhetsmöte vilket dokumenteras	Enhetschef
Central 3: Förvaltningen följer de rutiner som finns för preboarding, introduktion av nyanställda och avslut av anställning	En gång per år	Avstämning på ledningsgruppsmöten	Enhetschef
Kontroll vid anlitanande av konsulter	Vid varje avrop eller direktupphandling	Behov tas upp på ledningsgruppsmöte	Enhetschef

Tre kontrollmoment är centrala och avser hela kommunen och ett kontrollmoment är utarbetat särskilt för Kultur- och fritidsnämnden. Rutiner finns som säkerställer att internkontrollplaner upprättas på förvaltningsnivå, i enlighet med kommunens policy och riktlinjer för intern kontroll.

Medarbetare på förvaltningen har god kännedom om gällande rutinerna för distansarbete i Österåkers kommun och förvaltningen följer upp att dessa rutiner efterlevs. Rutinerna för distansarbete har tagits upp på flera APT under året.

Förvaltningen följer de rutiner som finns för preboarding, introduktion av nyanställda och avslut av anställning.

Ett kontrollmoment i internkontrollplanen är specifikt för Kultur- och fritidsnämnden. Förvaltningen har inte identifierat några oegentligheter under perioden.

Genom uppföljning enligt internkontrollplanen bedöms ansvarsområdet för Kultur- och fritidsnämnden kunna kontrolleras tillfredsställande.

Ledningsgruppsmöten och enhetsmöten hålls var eller varannan vecka där de olika kontrollmomenten kan stämmas av regelbundet. Ingen avvikelse har behövt rapporteras till Kultur- och fritidsnämnden.

7 Personaluppföljning

7.1 HR

7.1.1 Antal anställda

Nyckeltal	Utfall Delår 2023	Utfall Delår 2022
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda, 31 dec respektive 31 aug	67,1	57,2
Antal årsarbetare, tidsbegränsad anställning, 31 dec respektive 31 aug	3,2	14,8
Antal anställda med månadslön, 31 dec respektive 31 aug	70,3	72

Från och med april månad har medarbetare tillkommit genom omorganisation av Österåkers kommuns förvaltningar. Personalförändringarna innebär att nämnden utför mer drift och underhåll av idrottsanläggningar med egna medarbetare samt att musikskola i egen regi och den öppna fritidsverksamheten har flyttats till nämnden organisatoriskt istället för på före detta produktionsförvaltningen. Antalet årsarbetare har ökat med hallvärdar i Multiarenan under hösten 2022, dessa anställdes med provanställning och förklarar också att antal årsarbetare med tidsbegränsad anställning minskat under 2023. I förändringarna finns även anställningen av en barnbibliotekarie och att kultursekreterare med extra ansvar för barnverksamhet ändrades från visstidsanställning till tillsvidare. Inom den öppna ungdomsverksamheten är antal årsarbetare ungefär detsamma, men sysselsättningsgraden har ökat och därmed är antalet anställda medarbetare färre med tidsbegränsad anställning.

7.1.2 Sjukfrånvaro

Nyckeltal	Utfall Delår 2023	Utfall Delår 2022
Sjukfrånvaro, per helår respektive jan-juni vid delår	6,1	4,9
Andel av sjukfrånvaron som är långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer)	48,6	29,5
Andel av sjukfrånvaron som är korttidsfrånvaro	51,4	70,5

För närvarande finns mer än en långtidssjukskrivning inom den öppna ungdomsverksamheten. Sjukskrivningarna är inte arbetsrelaterade.

8 Redogörelse för övrigt miljöarbete

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens friluftsområden. Där ingår de kommunala friluftsbaden, motionsspår, mountainbikespår, vandringsleder och ridstigar. För hållbar drift, skötsel och utveckling av dessa områden finns samverkan inom kommunen. Utvecklingen av vandringsleder sker i samverkan med de grannkommuner som delar lederna. En regional friluftsplän, antagen 2021, finns som grund för det gemensamma arbetet som samordnas av Länsstyrelsen.

Den allmänna utvecklingen och miljömedvetenheten påverkar idrottsrörelsen kopplat till materialval och utvecklingen mot ett mer hållbart användande av resurser.

9 Framåtblick

Enligt befolkningsprognos beräknas Österåkers kommun växa 30 % på 10 år. Rutiner och processer som utvecklas nu ska utvecklas med det i beräkningen.

Kommunens friluftsmiljöer kräver utvecklad samverkan. Utmaningar finns att säkra rekreatiomsområden i en växande kommun.

Plats för idrott, kultur, rörelse, biblioteksverksamhet och rekreation ska beaktas när nya områden planeras. Exploaterings- och driftsförhållanden ska också beaktas då dessa påverkar både kompetens-, uppföljnings- och bidragsutveckling. Kraven blir allt högre på idrottsanläggningar. För att möta kraven balanserat och kompetent behövs regelbunden kompetensförstärkning.

En nära kommunikation med idrottsrörelsen regionalt och det i kommunen verksamma föreningslivet lägger grund för avvägt stöd till den organiserade verksamheten. Idrott i förening är till stor del styrd från idrottsrörelsens egna styrfunktioner som tar egna beslut om utveckling och förändring. Spontan aktivitet ska möjliggöras och ytor ska planeras för att möta kommuninvånarnas bredd av intressen och behov.

Barnkonventionen som lag ställer krav på nämnden att få med barnperspektivet i alla frågor. Ungas röster ska vara närvarande i nämndens beslut.

Inom kultur- och bibliotekssektorn är försörjning av kompetens å ena sidan hög, det är många som söker sig till kultur- och biblioteksutbildningar och det är många sökanden vid utannonserade tjänster. Problemet är att i kultursektorn behövs också andra kompetenser utöver det som utbildningarna idag tillhandahåller.

Ny lagstiftning under år 2023 utökar det kommunala ansvaret för brottsförebyggande arbete. Inom Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden finns stor potential att verka socialt främjande och förebyggande samt bidra till trygga livsmiljöer.

Kungliga Biblioteket (KB) har på uppdrag från Regeringen tagit framförslag till en nationell biblioteksstrategi för att främja samverkan och kvalitetsutveckling inom biblioteksväsendet. Syftet med strategin är att biblioteken ska erbjuda verksamhet av hög kvalitet i hela landet. Det är ett omfattande material som belyser de utmaningar som finns i branschen och vilka utvecklingsbehov som finns. Biblioteken i Österåker kommer att arbeta med strategin tillsammans med Regionbiblioteket där samarbetsgrupper redan har startats upp. Det finns ett stort behov av investeringar i digitala medier samt infrastruktur för förmedling och utveckling.

Nämnden ser ett behov av att stärka arbetet med breddat deltagande i kulturutbudet vad gäller främst barn och unga. De ska ha likvärdig tillgång till kultur och möjlighet till eget skapande. Ett närmre samarbete med skolorna är på gång, en bokbil har införskaffats tillsammans med Norrtälje och Sollentuna, för att nå ut till fler med kultur och litteratur. Kulturenheten och finskt

förvaltningsområde arbetar med att synliggöra minoritetsspråken och i synnerhet lyfta det finska språket och den finska kulturen.

Många ideella föreningar i kommunen söker kulturbidrag. Kriterier för bidragen ska ses över med syftet att förenkla och tydliggöra processen.

Kommunens konstinköp syftar till att stimulera invånarnas konstintresse och erbjuda konstupplevelser, och att i vissa sammanhang fungerar det som ett pedagogiskt hjälpmedel. Konstprogram för HÄK (Hagbyäng och Kulle) ska tas fram och arbetet har påbörjats.

Historien påverkar vår bild av samtiden och ger oss även viktiga nycklar till utvecklingen framåt. Bibliotek och kulturverksamhet är viktiga forum för att förmedla historia, både med lokal anknytning och allmänhistoriskt.

Österåkers kommun är rik på kulturhistoriska miljöer så som Biskopstuna, Norrö Tingshus, Slussvaktarbostaden och Wira Bruk. Fornminnes- och kulturmiljövård bidrar till att levandegöra kommunens och landets historia för pedagogiska ändamål likväl som att de utgör attraktiva besöksmål.

Europeiska principer och riktlinjer för lokal öppen fritids- och ungdomsverksamhet även kallad "Chartern" implementeras i utvecklingen av den öppna ungdomsverksamheten i kommunen. I regional, nationell och internationell samverkan via nätverket Kvalitet och kompetens i samverkan (KEKS) bildar "Chartern" ett ramverk för kvalitativ delaktighetsbaserad och flexibel öppen ungdomsverksamhet.

För att möjliggöra utveckling och hålla god kvalitet på verksamheten med fritidsledare behöver den personal som rekryteras till den öppna ungdomsverksamheten ha adekvat utbildning, erfarenhet och personlig lämplighet.

I0 Målbilaga

Inriktningsmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Målnivå 2023
Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.	Kommunens invånare och besökare ska i de kommunala idrottsanläggningarna uppleva att de får ett trevligt bemötande samt att anläggningarna är säkra, hela och rena.	Kvalitativ undersökning i idrottsanläggningar				80 %	
	Kultur och fritidsnämnden ska verka för ett varierat och allsidigt kulturutbud med hög kvalitet.	Antal offentliga kulturarrangemang för barn och vuxna som anordnats i kommunen med stöd av KFN	13	79		90	90
	Kultur och fritidsnämnden ska verka för att folkbiblioteket erbjuder hög tillgänglighet avseende öppettider och tillgång till medier, aktiviteter och program.	Antal öppettid dagar per år totalt på folkbiblioteken	447	475		475	475
		Antal program och aktiviteter på folkbiblioteken	162	304		325	325
		Antal öppettimmar på huvudbiblioteket per vecka	50	62		62	62
	Biblioteket, antal bemannade öppettimmar kväll och helg	10	13		13	13	
Österåker ska ha en ekonomi i balans	Nämnden ska inte redovisa någon negativ budgetavvikelse vid bokslut	Ej negativ avvikelse gentemot budget	0 %	0 %		1 %	0 %
Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning	Den upplevda tillgängligheten till kommunens kultur och fritidsutbud ska öka.	Antal riktade aktiviteter och insatser för äldre och personer med funktionsnedsättning	11	31		10	10

Inriktningsmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2023	Målnivå 2023
Österåker ska ha en trygg miljö	Andelen unga som alltid känner sig trygga inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde ska öka.	NKI på biblioteket	90	90		80	80
		Trygghetsundersökning i den öppna ungdomsverksamheten	98 %	95 %		99 %	99 %
Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka	Utveckla möjligheterna för medborgardialog med föreningar inom nämndens verksamhetsområde	Kvalitativ undersökning				75 %	
	Förbättra möjligheterna att arbeta långsiktigt och strategiskt med kulturmiljöfrågorna i Österåkers kommun.	Antal åtgärder som genomförts	4	3		3	3
	Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för några av kommunens friluftsområden, bland annat de kommunala friluftsbaden, motionsspåren, mountainbikespår, vandringsleder samt ridstigar. Naturen är en stödjande och hälsofrämjande miljö och viktig ur ett folkhälsoperspektiv för barn och unga, såväl som för äldre.	Åtgärder för bättre miljö och ökad tillgänglighet till naturen och minskad nedskräpning	4	6			4
Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar	Kommunen ska erbjuda ett rikt och mångfacetterat kultur- och fritidsliv, samt ha aktiva föreningar	Andel barn 7-12 år aktiva i idrottsförening	81	79		81	
		Andel barn 13-16 år aktiva i idrottsförening	46 %	43 %		43 %	